

[Albrechtsen]

op til, kan VS i hvert fald ikke medvirke til, især ikke når udenrigsministeren for det andet forlanger, at det vigtige punkt 4 i hr. Lasse Budtz' dagsordensforslag i realiteten skal udgå.

Så vil jeg godt gøre opmærksom på, at udenrigsministeren i sit svarindlæg rejste en hel del tvivl om, hvorvidt regeringen i virkeligheden vil efterleve det, der står i punkt 4 i hr. Lasse Budtz' dagsordensforslag. Statsministeren har tidligere, når vi har spurgt ham, om regeringen agter at efterleve dagsordenerne, understreget, at det agter regeringen, at regeringen naturligvis må efterleve dagsordenerne.

Derfor går jeg ud fra, at punkt 4 i Lasse Budtz' dagsordensforslag, når det er vedtaget, også vil blive efterlevet; ellers vil regeringen i hvert fald efter min opfattelse komme ud i en meget vanskelig situation.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg siger tak for udenrigsministerens svar, som jeg synes var klart. Det var ikke, som udenrigsministeren fremhævede i sit første indlæg, alene punktet »fordømmer« og spørgsmålet om en henvisning til konferencen i Genève, der var problemet.

Det, der var kernepunktet – det fremgik meget tydeligt – var, at man ikke kan formå udenrigsministeren til at medvirke til en kritik af den amerikanske administrations holdning. Det er det, det drejer sig om.

Heri har vi også forklaringen på det mysterium, at udenrigsministerens i øvrigt, synes jeg, udmærkede historiske redegørelse for danske holdninger undervejs i processen ikke på noget tidspunkt forholdt sig til det, der er sket det sidste års tid, nemlig at den amerikanske politik er blevet ændret under præsident Reagan i modsætning til, hvad den var under Ford, under Nixon, under Johnson og under Kennedy og Eisenhower.

Den amerikanske regering er ikke længere tilhænger af et altomfattende prøvestop, selv ikke hvis kontrolproblemerne kan løses. Det har hr. Reagan givet udtryk for i et brev til Kongressen. Det har viceforsvarsminister Perle – jeg citerer Time Magazine for 14. april i år – »klart givet udtryk for over for kongressen«. Og så længe det er den amerikanske indstilling, nytter det jo ikke noget at

diskutere, om det skal være i Genève eller det skal være et andet sted, konferencen skal foregå. Så er det den amerikanske opfattelse, der skal ændres.

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at kontrolproblemet er centralt, men vores vanskelighed er altså, at selv hvis det bliver løst, vil amerikanerne ikke være med. Derfor er en udtalelse fra folketinget meningsløs, hvis ikke den gør opmærksom på dette forhold, og derfor er der selvfølgelig ingen invitation eller udstrakt hånd i udenrigsministerens opfordring til hr. Lasse Budtz og til socialdemokratiet.

Det er ikke indenrigspolitiske årsager, der skaber uenigheden her i dag. Det er en forskellig opfattelse af, om man skal sige sandheden, eller om man ikke skal sige sandheden til sine allierede.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Nu skal vi passe på, at vi ikke taler forbi hinanden. Jeg noterede, at hr. Svend Auken ikke var til stede, da jeg kom med mine indledende bemærkninger, og det kan være det, der gør, at vi taler forbi hinanden. Jeg vil gerne gentage et meget centralt punkt, som jeg tror løser det problem, hr. Svend Auken peger på nu.

Jeg sagde nemlig i min indledning her i formiddags, at når regeringen beklager, at der ikke er indgået en aftale – det er en prøvestopaf tale, der er tale om – så skal det samtidig siges, at regeringen tager afstand fra fortsatte atomprøvesprængninger, indtil en sådan aftale kan indgås. Dette gælder amerikanske atomprøvesprængninger, og det gælder en genoptagelse af de sovjetiske og naturligvis også de tre andre atommagters sprængninger.

Ja men lad os ikke skændes om, hvordan man formulerer punkt 2. Jeg har peget på, at det var lidt skævt specielt at fremhæve USA, når også Frankrig og Storbritannien har foretaget prøvesprængninger. Ja men lad os da ikke være smålige. Hvis det virkelig er det, der er kernepunktet, så lad os blive ved de to punkter, hr. Svend Auken tilbød at lave ændringer på. Lad os ændre indledningen, så vi siger, at vi »tager afstand« i stedet for »fordømmer«. Lad os også være seriøse og beskæftige os med nedrustningskonferencen i stedet for dette forslag om at lave et helt nyt